

Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών

ΤΕΧΝΙΚΗ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

**Νομοθεσία Δημοσίων Έργων
Προσυμβατικό Στάδιο**

*Δρ Γεώργιος Σκόδρας
Επίκουρος Καθηγητής*

Περιεχόμενα

- **Εισαγωγή – Στοιχεία Δικαίου**
- **Νομοθεσία Δημοσίων Έργων**
- **Νομοθεσία Μελετών Δημοσίου**
- **Δίκαιο της Ενέργειας**
- **Δίκαιο του Περιβάλλοντος**
- **Νομοθεσία Υγιεινής & Ασφάλειας**

Εισαγωγή

Τριών δει μέμνησον τον άρχοντα

- *Ότι άνθρωπων άρχει*
- *Ότι κατά **Νόμον** άρχει*
- *Ότι ούκ άεί άρχει*

Εισαγωγή

“Ότι ανήκει σε όλους απολαμβάνει από αυτούς τη λιγότερη φροντίδα. Οι άνθρωποι ενδιαφέρονται περισσότερο γι’ αυτό που τους ανήκει και ολιγωρούν γι αυτό που ανήκει σε όλους”

Αριστοτέλης “Πολιτικά” (1261b)

Εισαγωγή

Από αυτό που ΔΕΝ ισχύει για όλους, διότι πάρα πολλοί νοιάζονται για το κοινό καλό, τεκμαίρεται ότι η διαχείριση των κοινών (βλ. διαχείριση των Δημοσίων έργων) **προϋποθέτει** τόσο από την πλευρά των υπηρεσιών όσο και από την πλευρά των αναδόχων **αναπτυγμένο αίσθημα και ήθος δικαίου και συλλογικής ευθύνης για την διαχείριση των κοινών, εμπιστοσύνη και εξαφάνιση κάθε υποκειμενικής συμπεριφοράς (άρση της υποκειμενικότητας)**

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- Είναι **υποκειμενική συμπεριφορά** κάθε πράξη ή ενέργεια ή παράλειψη που κατατείνει στο να καταστήσει ανενεργές τις εφαρμοστέες διατάξεις ή να νοθεύσει τον υγιή ανταγωνισμό προς όφελος των ιδίων ή τρίτου

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- ❑ Προσπάθεια εξαίρεσης από τις ΣυνθΕΕ, τις Οδηγίες ή την περί Δημοσίων Έργων Νομοθεσία
- ❑ Μη τήρηση προθεσμιών, μη κανονική παραλαβή (αυτοδίκαιη έγκριση επιμετρήσεων)
- ❑ Απ' ευθείας αναθέσεις (νόθευση ανταγωνισμού)
- ❑ Αυτοδίκαιη έγκριση ΑΠΕ (ΔΕΝ ισχύει για έργα που συμβασιοποιήθηκαν μετά την 28-2-1996)
- ❑ Πλημμελής προάσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

“Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός για να συνειδητοποιήσει τις δυσμενείς οικονομικές, πολιτικές και ηθικές συνέπειες της Ελληνικής διαπλοκής, όπου επιχειρήσεις στήθηκαν και διέπρεψαν όχι τόσο χάρη στην επιχειρηματική ευφυΐα, όσο στις ευνοιοκρατικές σχέσεις των ιδιοκτητών τους με το Κράτος”

*σελ. 16, “Αν ο Αριστοτέλης ήταν Διευθύνων Σύμβουλος”,
καθ. Χαρ. Τσούκας, Εκδόσεις Καστανιώτη*

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Κωδικοποίηση Νομοθεσίας Δημοσίων Έργων, ν. 3669/2008

Η Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας Δημοσίων Έργων υπήρξε αποτέλεσμα επίπονης εργασίας και πολυάριθμων συνεδριάσεων Ειδικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής που συστήθηκε στην Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ) του Υπ. ΠΕΧΩΔΕ. Οι εργασίες της Επιτροπής διήρκεσαν (με κάποιες χρονικές διακοπές) περίπου πέντε χρόνια

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

N. 3669/2008

- **Πεδίο εφαρμογής:** «Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε όλα τα έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από τους φορείς που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του ν.2190/1994 (ΦΕΚ 28 Α')» [άρθρο 1, παρ. 1]
- **Πεδίο εφαρμογής:** «Με προεδρικό διάταγμα (π.δ.) η εφαρμογή του κώδικα αυτού μπορεί να επεκταθεί εν όλω ή εν μέρει, και στα έργα γεωργικών συνεταιρισμών ή συνεταιριστικών επιχειρήσεων, καθώς και ιδιωτικών επιχειρήσεων στις οποίες συμμετέχει ο δημόσιος τομέας ή νοσηλευτικών και γενικά κοινωφελών ιδρυμάτων που ανήκουν στο δημόσιο τομέα» [άρθρο 1, παρ. 6]

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

N. 3669/2008

- **Πεδίο εφαρμογής:** «Με όμοιο προεδρικό διάταγμα στις περιπτώσεις ιδιωτικών έργων που επιχορηγούνται από το δημόσιο τομέα μπορεί να καθοριστεί η μερική εφαρμογή διατάξεων του κώδικα αυτού για τη χρησιμοποίηση επιχειρήσεων εγγεγραμμένων στο μητρώο του άρθρου 92, τον ποιοτικό έλεγχο και τις χρησιμοποιούμενες προδιαγραφές» [άρθρο 1, παρ. 6]
- **Εξαίρεση:** «Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, ΠΕΧΩΔΕ και του εκάστοτε αρμόδιου υπουργού είναι δυνατόν έργα που προγραμματίζονται και εκτελούνται από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου των ανωτέρω φορέων **να εξαιρούνται των διατάξεων του παρόντος κώδικα**»

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Ορισμοί [ν.3669/2008, άρθρο 1, παρ. 7]

- ❑ **Εργοδότης ή Κύριος του Έργου** είναι το Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο του δημόσιου τομέα για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο
- ❑ **Φορέας Κατασκευής του Έργου** είναι η αρμόδια αρχή ή υπηρεσία που έχει την ευθύνη υλοποίησης του έργου
- ❑ **Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή** είναι η αρχή ή υπηρεσία ή όργανο του φορέα κατασκευής του έργου που εποπτεύει την κατασκευή του και ιδίως αποφασίζει για κάθε μεταβολή των όρων της σύμβασης ή άλλων στοιχείων αυτής, όπου αυτό ορίζεται στον παρόντα κώδικα

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Ορισμοί (ν.3669/2008, άρθρο 1, παρ. 7)

- ❑ **Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία** είναι η τεχνική υπηρεσία του φορέα κατασκευής του έργου που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου
- ❑ **Τεχνικό Συμβούλιο** είναι το συλλογικό όργανο του φορέα κατασκευής του έργου το οποίο γνωμοδοτεί στα θέματα που ορίζει ο κώδικας αυτός
- ❑ **Ανάδοχος Εργολήπτης ή Ανάδοχος** είναι η εργοληπτική επιχείρηση στην οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση η κατασκευή του έργου
- ❑ **Σύμβαση** είναι η γραπτή συμφωνία μεταξύ του εργοδότη ή του φορέα κατασκευής του έργου και του αναδόχου για την κατασκευή του έργου, καθώς και όλα τα σχετικά τεύχη, σχέδια και προδιαγραφές

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Με τις διατάξεις του κώδικα αυτού καθιερώνονται (ν.3669/2008, άρθρο 1, παρ. 4)

- ❑ **Ενιαίοι Κανόνες**, για την κατασκευή όλων των δημοσίων έργων
- ❑ **Κοινωνικός έλεγχος**, με τον οποίο εξασφαλίζεται η διαφάνεια των διαδικασιών, η άρτια εκτέλεση των έργων και η προστασία του περιβάλλοντος. (Ως κοινωνικός έλεγχος νοείται η θεσμοθετημένη συμμετοχή στις σχετικές διαδικασίες των εκπροσώπων των φορέων, των ΟΤΑ και άλλων κοινωνικών φορέων)
- ❑ **Ανάδειξη της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων (ΓΓΔΕ)**, του ΥΠΕΧΩΔΕ σε κρατικό επιτελικό φορέα στον τομέα υλοποίησης των Δημοσίων έργων και στην εποπτεία της όλης κατασκευαστικής δραστηριότητας της χώρας
- ❑ **Ορθολογικό πλαίσιο** για την οργάνωση, ανάπτυξη και εξέλιξη των εργοληπτικών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την κατασκευή των έργων

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Δομή του κώδικα 3669/2008: Διαιρείται τέσσερα μέρη

- ❑ **Προσυμβατικό στάδιο**, είναι το στάδιο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης και περιλαμβάνει κάθε ενέργεια ή πράξη ή διαφορά πριν από αυτή (άρθρα 1 ως 29)
- ❑ **Συμβατικό στάδιο**, περιλαμβάνει την κατάρτιση και σύναψη της σύμβασης και την εκτέλεση αυτής (άρθρα 30 ως 79)
- ❑ **Εργοληπτικές επιχειρήσεις**, περιλαμβάνει τις διατάξεις που αφορούν τις εργοληπτικές επιχειρήσεις και τα μητρώα του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ (άρθρα 80 ως 110)
- ❑ **Τελικές διατάξεις**, περιλαμβάνει τις ειδικές και τελικές διατάξεις καθώς και αυτές που αφορούν στην προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας προς την οδηγία 2004/18/ΕΚ (άρθρα 111 ως 182)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Προσυμβατικό στάδιο - Διάκριση συμβάσεων και δικαιοδοσία

- ❑ Δημόσιες συμβάσεις, είναι οι συμβάσεις που έχουν ως φορέα κατασκευής το Δημόσιο ή ΝΠΔΔ (δεν περιλαμβάνεται όλος ο ευρύτερος δημόσιος τομέας) με μερικές πρόσθετες προϋποθέσεις
- ❑ Συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, είναι οι συμβάσεις κυρίως των ΝΠΔΔ. Όσα από αυτά τα ΝΠΔΔ ανήκουν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα κλπ. κατά τις διατάξεις του ν.2190/1994 ακολουθούν κατά την εκτέλεση των έργων τον παρόντα κώδικα. Όσα μετατρέπονται σε ανώνυμες εταιρείες εξαιρούνται και εκδίδεται ειδικός κανονισμός εκτέλεσης έργων (και μελετών)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Προσυμβατικό στάδιο - Διάκριση συμβάσεων και δικαιοδοσία

- ❑ Κατά τόπο αρμοδιότητα Δικαστηρίων, αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πιο πάνω διαφορών είναι το διοικητικό ή πολιτικό εφετείο της περιφέρειας στην οποία βρίσκεται το έργο (άρθρο 77, παρ. 2)
- ❑ Καθ' ύλη αρμοδιότητα Δικαστηρίων, για τις δημόσιες συμβάσεις αρμόδιο είναι το διοικητικό εφετείο (και σε στάδιο δημοπρασίας το Συμβούλιο της Επικρατείας, ΣτΕ) ενώ για τις συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου που διέπονται από τον 3669/2008 το Πενταμελές Εφετείο (και σε στάδιο δημοπρασίας το Μονομελές)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Αποφαινόμενα όργανα είναι τα όργανα που αποφασίζουν σχετικά με το έργο όπως έγκριση ΑΠΕ, ενστάσεις, αιτήσεις θεραπείας, την σύσταση των διαφόρων οργάνων όπως την σύνθεση των επιτροπών διαγωνισμού, παραλαβής κλπ.

Κατά την λειτουργία τους τα αποφαινόμενα όργανα οφείλουν να τηρούν

- ❑ **Αρχή της αμεροληψίας**, δεν πρέπει να δίνεται υποψία μεροληψίας και να εφαρμόζεται το άρθρο 7 του ν.2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας)
- ❑ **Κανόνας αναπλήρωσης**, εφαρμογή του άρθρου 8, ν.2690/1999
- ❑ **Κανόνας για την Μεταβίβαση Αρμοδιοτήτων**, εφαρμογή του άρθρου 9 του ν.2690/1999 σε συνδυασμό με το άρθρο 18 του ν.2690/1999
- ❑ **Κανόνας Συγκρότησης και Λειτουργίας**, των συλλογικών οργάνων (άρθρα 13-15 του ν.2690/1999)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Γενικές διατάξεις (ν.3669/2008, άρθρο 3, παρ. 1)

Τα δημόσια έργα κατασκευάζονται με βάση τη σχετική μελέτη

- ❑ Από ειδικευμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις όπως ορίζεται στο άρθρο 92 του παρόντος κώδικα
- ❑ Από το φορέα κατασκευής του έργου με αυτεπιστασία μέσω κατάλληλης τεχνικής υπηρεσίας και προσωπικού που είτε υπάρχει είτε κατά περίπτωση προσλαμβάνεται και αμείβεται από τις πιστώσεις του έργου

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Επιλογή εργοληπτικής επιχείρησης (ν.3669/2008, άρθρο 4)

Τρόποι επιλογής εργοληπτικής επιχείρησης είναι

- ❑ **Ανοιχτή δημοπρασία**, στην οποία λαμβάνουν μέρος και υποβάλλουν προσφορές όλοι όσοι έχουν τα νόμιμα προσόντα που προβλέπονται στη διακήρυξη. Αυτή είναι η κύρια διαδικασία επιλογής
- ❑ **Δημοπρασία με προεπιλογή**, εφαρμόζεται κυρίως σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα και διεξάγεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 23 του παρόντος κώδικα
- ❑ **Απευθείας ανάθεση** ή διαγωνισμός μεταξύ περιορισμένου αριθμού προσκαλούμενων εργοληπτικών επιχειρήσεων, η οποία αποτελεί εξαιρετική διαδικασία και εφαρμόζεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του παρόντος κώδικα
- ❑ **Πρόχειρος διαγωνισμός** και προφορική δημοπρασία που διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 29 του παρόντος κώδικα

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Δημοπρασία

- ❑ Όροι της διακήρυξης, οι όροι της διακήρυξης είναι ισχυροί εφόσον δεν αντίκεινται σαφώς στον παρόντα κώδικα και σε διατάξεις αναγκαστικού δικαίου (αλλά υπάρχουν και αποφάσεις που δέχονται σε κάθε περίπτωση την υπεροχή της διακήρυξης). Ήδη έχουν εκδοθεί πρότυπα τεύχη διακήρυξης που είναι υποχρεωτικά για όλους τους φορείς
- ❑ Αμφισβήτηση όρων της διακήρυξης, όροι της διακήρυξης που αφορούν τον διαγωνισμό και δίνουν υποψία παρανομίας ή επηρεάζουν τον ανταγωνισμό προσβάλλονται ΠΡΙΝ από την συμμετοχή στο διαγωνισμό

Η συμμετοχή στον διαγωνισμό σημαίνει αποδοχή των όρων του

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Η διαδικασία προσβολής των όρων της διακήρυξης πρέπει να γίνει πριν τον διαγωνισμό και εξαρτάται από τον προϋπολογισμό του έργου και την ιδιότητα του Κυρίου του έργου

- Για έργα προϋπολογισμού μεγαλύτερου του ορίου της ΕΕ εφαρμόζεται η ειδική διαδικασία του ν.2522/1997 (αντίστοιχα άρθρα 169 ως 175 του ν.3669/2008), δηλαδή πρέπει να γίνει προσφυγή μέσα σε 5 ημέρες από την πλήρη γνώση προς την Αναθέτουσα Αρχή.

Ακολουθώντας ανάλογα με την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής θα ακολουθηθεί η διαδικασία των Ασφαλιστικών μέτρων στο ΣτΕ για έργα ΝΠΔΔ ή στο Μονομελές για έργα ΝΠΙΔ

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Η διαδικασία προσβολής των όρων της διακήρυξης πρέπει να γίνει πριν τον διαγωνισμό και εξαρτάται από τον προϋπολογισμό του έργου και την ιδιότητα του Κυρίου του έργου

- Για έργα προϋπολογισμού μικρότερου του ορίου της ΕΕ δεν προβλέπεται ειδική διαδικασία. Μπορεί να γίνει χρήση του ν.2690/1999 άρθρο 24 και επόμενα

Μπορεί να υποβληθεί είτε Αίτηση Θεραπείας προς την Αρχή που εξέδωσε την Πράξη είτε με Ιεραρχική Προσφυγή προς την Προϊσταμένη της Αρχής αυτής (μπορεί να γίνει και συσσώρευση)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- ❑ **Παρεκκλίσεις**, Είναι δυνατόν να δοθούν παρεκκλίσεις είτε με την διαδικασία του άρθρου 1 παρ. 1 (εξαίρεση έργου από μέρος ή συνολικά του Κώδικα ή όλου του φορέα με ΚΥΑ) είτε με την διαδικασία του άρθρου 181 (εξαίρεση από ορισμένες διατάξεις με ΥΑ και γνώμη Τεχν. Συμβουλίου)
- ❑ **Προϋποθέσεις συμμετοχής**, οι προϋποθέσεις που ζητά ο Κώδικας ή διακήρυξη. Πρέπει να προσκομίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είτε πρωτότυπα είτε επικυρωμένα ακριβή αντίγραφα από δημόσια αρχή ή δικηγόρο, είναι δυνατόν όμως να υποβληθεί υπεύθυνη δήλωση όπου θα απαριθμούνται αναλυτικά τα δικαιολογητικά και θα δηλώνεται η γνησιότητα τους

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- **Δικαιολογητικά Συμμετοχής**, όλα όσα απαιτούνται από τον Κώδικα ή τα ζητά η διακήρυξη. **Προσοχή** να υποβάλλεται το πρωτότυπο πτυχίο άλλως η προσφορά θα απορριφθεί.

Για έργα όπου επιτρέπεται (είναι δυνατή) η συμμετοχή Εργοληπτικής Επιχείρησης 3^{ης} τάξης και άνω, οι αυτές βασικό δικαιολογητικό είναι η Ενημερότητα Πτυχίου (για όσα αυτή καλύπτει), ανεξάρτητα από τον προϋπολογισμό και τον λόγο για τον οποίο γίνονται δεκτές (που μπορεί να οφείλεται πχ. Στο μειωμένο κατώτατο όριο λόγω εντοπιότητας)

Εάν εκτιμάται ότι η διακήρυξη περιέχει φωτογραφικούς ή παράνομους όρους πρέπει να προσβληθεί πριν την δημοπρασία.

Τα τυχόν ξενόγλωσσα δικαιολογητικά πρέπει να συνοδεύονται από μετάφραση στην Ελληνική

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Διαδικασία κατάθεσης προσφορών

- **Όργανα**, τις προσφορές (δικαιολογητικά μαζί με τις οικονομικές προσφορές) παραλαμβάνει η επιτροπή διαγωνισμού (άρθρο 21)

Επιτροπές διαγωνισμού έχουμε 3μελείς (άρθρο 21, παρ. 1) για έργα <2^{ης} τάξης και 7μελείς (άρθρο 21 παρ. 3) για έργα >2^{ης} τάξης

Κριτήριο διαφοροποίησης είναι ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου και όχι τα πτυχία που καλούνται, δηλαδή όχι οι επιμέρους προϋπολογισμοί

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- ❑ **Παραλαβή δικαιολογητικών & Οικονομικών προσφορών – Άνοιγμα προσφορών – Έλεγχος δικαιολογητικών**

Κατά την υποβολή των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή διαγωνισμού ελέγχει την νομιμοποίηση των προσώπων που τα υποβάλλουν.

Μετά την ολοκλήρωση της παραλαβής των προσφορών και καταγραφής των δικαιολογητικών συμμετοχής ελέγχεται και επιστρέφεται το πρωτότυπο ΜΕΕΠ και ακολουθεί αμέσως η αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών

- ❑ **Η διαδικασία περατώνεται την ίδια ημέρα**

Η μη υποβολή οποιουδήποτε από τα δικαιολογητικά συμμετοχής που προβλέπονται στη διακήρυξη καθιστά την προσφορά **απαράδεκτη**

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- **Τεχνικές προσφορές–Κατάθεση** *Τις τεχνικές προσφορές παραλαμβάνει η επιτροπή διαγωνισμού, τις ανοίγει, τις μονογράφει και τις διαβιβάζει στην επιτροπή αξιολόγησης*
Σκόπιμο είναι να γίνεται και καταγραφή των κατατεθειμένων στοιχείων (σχέδια, έντυπα κλπ) προς αποφυγή διαφωνιών
- **Αποκλεισμός εργοληπτικής επιχείρησης–Αιτιολογία** *Η επιτροπή διαγωνισμού μπορεί να μην κάνει αποδεκτούς υποψηφίους όμως κάθε αποκλεισμός πρέπει να αιτιολογείται ειδικά, να αναφέρονται δηλαδή για κάθε προσφορά (συμμετέχοντα-ες) οι ειδικές πλημμέλειες των δικαιολογητικών συμμετοχής ή της ίδιας της οικονομικής προσφοράς*
(πχ. Πλήρως ανώνυμη-ανυπόγραφη, υπογεγραμμένη από μη εξουσιοδοτημένο, ασφράγιστος φάκελος, προφανή σβησίματα, ομαλότητα κλπ)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- ❑ **Τεχνικές προσφορές–Αξιολόγηση** Σύμφωνα με το άρθρο 8, παρ. 5 του κώδικα, οι τεχνικές προσφορές εξετάζονται και αξιολογούνται από την Επιτροπή Αξιολόγησης σε δύο (2) στάδια.
Σε πρώτο στάδιο ελέγχεται η τήρηση των προδιαγραφών και μετά την εκδίκαση τυχόν ενστάσεων σε δεύτερο στάδιο κρίνονται και αξιολογούνται
- ❑ **Δημοπρασία με προεπιλογή** Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται σε έργα μεγάλης σπουδαιότητας ή εξειδικευμένα και απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπ. ΠΕΧΩΔΕ, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της ΓΓΔΕ
Με την διακήρυξη καθορίζονται τα προσόντα των υποψηφίων και αυτά αξιολογούνται από Επιτροπή που έχει ορισθεί από την Προϊσταμένη Αρχή (μέγιστος αριθμός μελών επτά)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- **Προσφορά Μελέτη–Κατασκευή** Για την ανάδειξη του αναδόχου λαμβάνονται υπόψη οι οικονομικές προσφορές σε συνδυασμό με την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών
Τα κριτήρια της αξιολόγησης κλπ. Ορίζονται πάντοτε στη διακήρυξη
Για την δημοπράτηση με το σύστημα αυτό απαιτείται άδεια από τον Υπ. ΠΕΧΩΔΕ
Η διαδικασία του διαγωνισμού δεν προσδιορίζεται σαφώς στον Κώδικα και γι αυτό καλό είναι να προδιαγράφεται πλήρως και σαφώς στην διακήρυξη η όλη διαδικασία κατάθεσης προσφορών και αξιολόγησης και ιδιαίτερα τυχόν ειδικά θέματα
[όπως πχ. η συμπλήρωση Τιμολογίου από το διαγωνιζόμενο (προκειμένου κατά το άρθρο 10 παρ. 1) να διαπιστωθεί ο βαθμός προετοιμασίας της οικονομικής προσφοράς ή να αποτιμηθούν τυχόν διαφοροποιήσεις που ενδεχόμενα προκύπτουν από την υπηρεσία ή από απρόβλεπτες περιστάσεις]

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- Χρόνος ισχύος προσφορών Οι προσφορές δεσμεύουν τους προσφέροντες για **χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών**, μέσα στο οποίο πρέπει να συναφθεί η σύμβαση (άρθρο 24, παρ. 2)
Όταν στον διαγωνισμό υποβάλλονται και τεχνικές προσφορές, ο χρόνος ισχύος των προσφορών ορίζεται σε **δέκα (10) μήνες**
Στους διαγωνισμούς που υπόκεινται εκ του νόμου στον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ο ως άνω χρόνος ισχύος των προσφορών **προσαυξάνεται κατά τρεις (3) επιπλέον μήνες**

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

- ❑ Χρόνος ισχύος Εγγυητικής Επιστολής Επιτρέπεται οι εγγυητικές επιστολές για την συμμετοχή να έχουν προθεσμία ισχύος, που όμως θα υπερβαίνει κατά 30 ημέρες τον προδιαγραφόμενο χρόνο ισχύος των προσφορών
- ❑ Κατάπτωση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής Κυρίως εάν δεν προσέλθει ο μειοδότης για υπογραφή της σύμβασης ή προσέλθει αλλά χωρίς την απαιτούμενη εγγυητική επιστολή ή με άκυρη εγγυητική επιστολή κλπ
- ❑ Αντιρρήσεις στη δημοπρασία Υποβάλλονται εντός πέντε (5) ημερών (μικτών, εργασίμων ή όχι) και επί αυτών αποφασίζει η Προϊσταμένη Αρχή. Η απόφαση της Προϊσταμένης Αρχής πρέπει να κοινοποιείται στους ενιστάμενους με κάθε πρόσφορο τρόπο

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Πρόσθετα βοηθήματα κατά των πράξεων σε δημοπρασίες

- ❑ Προσφυγή στην Επιτροπή του άρθρου 18 του ν.2218/91 για έργα ΝΑ και Προσφυγή στον Περιφερειάρχη για έργα Δήμων (νέος κώδικας Δήμων ν.3463/2006 άρθρο 149)

Η προσφυγή υποβάλλεται εντός δέκα (10) ημερών για έργα Δήμων (στον Περιφερειάρχη) και εντός δεκαπέντε (15) ημερών για έργα ΝΑ στην Επιτροπή του άρθρου 18

Ακολούθως για έργα Δήμων επιτρέπεται η προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του ν.3463/2006 εντός ενός (1) μηνός)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Πρόσθετα βοηθήματα κατά των πράξεων σε δημοπρασίες

❑ Ειδική Προσφυγή στον Υπουργό (άρθρο 76, παρ. 18)

Η προσφυγή υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών και εφαρμόζεται για έργα Υπουργείων, Περιφερειών και λοιπών ΝΠΔΔ. Δεν εφαρμόζεται για έργα ΟΤΑ (Δήμοι και ΝΑ)

❑ Αίτηση Αναστολής

Η αίτηση ακυρώσεως (προϋπόθεση της αίτησης αναστολής) υποβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών

Η αναστολή είναι επιτρεπτή μόνο για την διατήρηση της υφιστάμενης πραγματικής και νομικής κατάστασης

Πρέπει να αποδειχθεί το προδήλως βάσιμο της αίτησης ακυρώσεως

Όταν υποβάλλεται Αίτηση Αναστολής πρέπει να υποβληθεί συγχρόνως ή μετά την Αίτηση Ακυρώσεως, εάν υποβληθεί μετά είναι

Άκυρη

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Πρόσθετα βοηθήματα κατά των πράξεων σε δημοπρασίες

❑ Ειδική Διαδικασία Ασφαλιστικών Μέτρων (άρθρο 169)

Εφαρμόζεται μόνο για έργα ΕΕ και έχει συντομότερη προθεσμία πέντε (5) ημερών (μικτών, εργασίμων ή όχι)

Αποτέλεσμα διαγωνισμού

❑ Ακύρωση Αποτελέσματος

Οι λόγοι ακύρωσης του αποτελέσματος αναφέρονται περιοριστικά στο άρθρο 27.

Δύο από τους συχνούς λόγους ακύρωσης είναι το ασύμφορο αποτέλεσμα (παρ. 2β) και ανεπαρκής συναγωνισμός ή συνεννόηση (παρ. 2γ)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

□ Κατακύρωση αποτελέσματος & πρόσκληση για υπογραφή της σύμβασης

Σύμφωνα με την πρότυπο διακήρυξη «Η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίζει και εγκρίνει ή ακυρώνει συνολικά ή μερικά το αποτέλεσμα της δημοπρασίας. Η απόφαση αυτή κοινοποιείται σε όλους τους διαγωνιζόμενους ΠΔΗΝ του μειοδότη

Τα στοιχεία ελέγχονται από την Προϊσταμένη Αρχή και, εφόσον δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό κοινοποιείται η εγκριτική του αποτελέσματος απόφαση στον μειοδότη (σύναψη σύμβασης) με πρόσκληση για την υπογραφή σύμβασης, προσκομίζοντας μεταξύ των άλλων δικαιολογητικών που προβλέπονται από τα συμβατικά τεύχη και τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

❑ Προσυμβατικό Πταίσμα

Επιβάλλεται ο προσυμβατικός έλεγχος που γίνεται από το Ελεγκτικό Συνέδριο (άρθρο 30 παρ. β) και φορά έργα προϋπολογισμού άνω των 1.000.000€ χωρίς ΦΠΑ

❑ Απαγόρευση σύναψης σύμβασης

Απαγορεύεται η σύναψη της σύμβασης πριν ολοκληρωθεί ο προσυμβατικός έλεγχος του ελεγκτικού Συνεδρίου

❑ Πιστοποιητικό ΕΡΣ

Μετά από αίτηση του μειοδότη και έλεγχο εκδίδεται πιστοποιητικό διαφάνειας μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή της αιτήσεως (άρθρο 31)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

□ Σύμβαση

Η σύμβαση συνάπτεται μόνο μετά τον προσυμβατικό έλεγχο (άρθρο 30, παρ. 2) και τον έλεγχο του Νόμου για τα ΜΜΕ εάν απαιτείται

Η σύμβαση συνάπτεται με την κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης του διαγωνισμού και της πρόσκλησης για υπογραφή

Το έγγραφο της σύμβασης που ακολουθεί, για ανάθεση μετά από διαγωνισμό, είναι ένα τυπικό (συνήθως) έγγραφο που παραπέμπει στα συμβατικά τεύχη της δημοπρασίας και το οποίο σκοπό έχει να οριστικοποιήσει (σύμφωνα με την προσφορά) το οικονομικό αντικείμενο και να κάνει έναρξη των συμβατικών προθεσμιών (εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην ΕΣΥ)

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

□ Σύμβαση σε απευθείας ανάθεση

Σύμφωνα με την ΔΕφΑΘ.1064/97 «όταν η εκτέλεση δημοτικού έργου ανατίθεται βάσει του εξαιρετικού συστήματος της “απευθείας ανάθεσης” το έγγραφο της σύμβασης έχει όχι απλώς αποδεικτικό αλλά συστατικό χαρακτήρα

Δηλαδή, η σύνταξη του εγγράφου είναι απαραίτητη για την έγκυρη κατάρτιση της σύμβασης, αλλά και περαιτέρω για τη διαπίστωση του διοικητικού της χαρακτήρα

Επομένως, η διαφορά που ανακύπτει στα πλαίσια εκτέλεσης της ανωτέρω σύμβασης δεν είναι διοικητική διαφορά ουσίας υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, αλλά διαφορά υπαγόμενη στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων

Νομοθεσία Δημοσίων Έργων

Προθεσμίες ενστάσεων (αντιρρήσεων) διαγωνισμών

(οι ημέρες είναι εργάσιμες ή μη, αλλά για έργα ΕΕ τουλάχιστον 2 εργάσιμες)

- ❑ Ένσταση (αντιρρήσεις) σε διαγωνισμό: **5 ημέρες (άρθ. 22§9)**
- ❑ Ένσταση (αντιρρήσεις) για προεπιλογή: **5 ημέρες (άρθ. 23§7)**
- ❑ Ένσταση (αντιρρήσεις) για Μελέτη-Κατασκευή (και αξιολόγηση τεχνικών προσφορών): **5 ημέρες (άρθ. 8§5)**
- ❑ Ένσταση για έκπτωση λόγω μη υπογραφής σύμβασης: **10 ημέρες (άρθ. 30§6)**

Ανασταλτικό αποτέλεσμα ενστάσεων – αντιρρήσεων

Όλες οι παραπάνω ενστάσεις (αντιρρήσεις) έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα και απαγορεύεται η μετάβαση στο επόμενο στάδιο πριν την εκδίκαση των ενστάσεων

Τεχνική & Ενεργειακή Νομοθεσία

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!